

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 2,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglase (inserate)** se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 296.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 28. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Klerikalizem v Španiji.

Ferrerov umor je povzročil, da se je pričelo sila veliko pisati o Španiji in španjolskem klerikalizmu. Za časnike in protiklerikalne bojovníke je bil ta predmet silno hvaležen, ker so se dobile mnoge dragocene informacije o bistvu klerikalizma. Mi se bomo danes še enkrat temeljiteje s stvarjo ukvarjali, ker trosijo različni nevedni ljudje po deželi iz hudobnega namena o sedanjih razmerah na Španskem docela napačne pojme.

Španjolska je po svoji naravi bogato obdarjena zemlja, zato so jo že v najstarejših dobah obiskovali in zasedli Kartazani in Rimljani. Osobito se je povzdignila dežela v gospodarskem oziru za vladanja mohamedanskih Maurov. Ko so te izgnali iz Španije, je nastala nekaj časa stagnacija, pozneje pa se je začela dežela zopet povoljno razvijati in se je na mnogih krajih pojavilo tako veselo gospodarsko življenje, da se je moglo od njega pričakovati le najboljše sadov. Nosilec tega razvoja pa je bilo špansko meščanstvo, katero se je moralo kakor v drugih deželah tako tudi v Španiji boriti s feudali, da si pribori političnih pravic. Došlo je do velikih vojsk, tekom katerih je kralj Karl I. l. 1521 pri Vilaluru popolnoma porazil špansko meščanstvo.

Ta poraz je meščanstvo naravnost uničil, kajti brez političnih pravic ni mogoč tudi gospodarski razvoj. Sicer so se nekateri še vedno borili proti feudalnemu in samovladnemu nazadnjaštvu, želeč si in koprneč po novih boljših razmerah. Pa vsak tak poskus je že v začetku inkvizicija zamorila s krvavimi zasledovanji.

Ta grozna naprava, ki je bila v začetku naperjena proti krivovercem,

se je pozneje izrabljala proti onim slojem španskega prebivalstva, ki so hoteli doseči novi, boljši družabni red. Ta grozni boj se je vodil s skoro blazno doslednostjo in neizrečeno krutostjo pod patronanco kraljev in svete cerkve. V podrobnosti, ki so naravnost ostudne, se ne moremo spuščati. A iz vsega se vidi prava ljubezen cerkve do socialne pravičnosti in enakopravnosti!

S takimi zločini se je seveda zlo-milo odporno moč naroda. No država je še bila vedno na zunaj močna, ker je posedovala najboljše in ogromne kolonije po celem svetu. Imela je trideset milijonov kvadratnih kilometrov zemlje in zlato ji je teklo od vseh strani v blagajne. Toda to blagostanje ni trajalo dolgo, zlasti od tedaj ne, kar Španija ni hotela imeti samo kolonij temveč si je zaželela tudi nadvlado nad Evropo. V ta namen je vzdrževala močno armado in mornarico. Toda Anglija je razbila slednjo, Francoska in mala Nizozemska prvo, konečno pa je nekdanja ponosna država zgubila vse svoje kolonije. Toda najhujše je pa bilo to, da je med tem časom zanemarila in uničila tudi trgovino, industrijo in poljedelstvo doma.

Duhovništvo je pa vladalo neomejeno tudi nadalje. Šele za Napoleona, ki si je osvojil s pomočjo revolucijonarnih čet tudi Španijo, je bil storjen začetek preobrata. Inkvizicijo so odstranili in mnogoštevilna cerkvena posestva konfiscirali. Španski svobodoumci so delali vse po francoskem vzorcu. Pa vse to je bila le umetna stavba, kajti Španija ni imela nobenega društvenega sloja, ki bi živel s časom in se boril za nove svobodomiselnosti. Zato je tudi po Napoleonovem porazu na celi črti zavladovala reakcija, ki je proti naprednjakom nastopila z ječami

in vislicami. Jezuitje so sestavili pesmico: Živel okovi, živel tlačanstvo, živel Ferdinando, narod pa pogini! In to pesmico se je pelo po madridskih ulicah, ko se je pozdravljalo kralja Ferdinanda. Vsenčilišča so zaprli in kraljevski razglas je oznanjal, da bode vsakemu „krivovercu“ reči in razumi naprednjaku iztrgan jezik. In te razmere se še do danes niso veliko izpremenile kakor kaže ravno Ferrerjeva smrt. Ferrer je hotel revolucijo duha, hotel je v moderni šoli vzgojiti sloj naroda, ki bi obnovil in rešil svojo tužno domovino — in zato je moral v smrt.

Na Španjolskem je izmed 18 mil. prebivalcev 12 milijonov takih, ki ne znajo ne čitati ne pisati. Na vsakega 80. prebivalca pa pride že duhovnik. Tam se smatrajo duhovniki še za neomejene gospodarje, zato se jim ne zdi potrebno potom „izobraževalnega“ dela skrbeti za podjarmljenje naroda. Tre-tjina Španije je neobdelana. Za šolstvo daje država 16 milijonov pezeta, za pri-boljške duhovnikov 81 milijonov. Cerkev je v Španiji neizmerno bogata; pose-duje samo 2 in pol milijona hektarov zemljišča v vrednosti 12 milijard kron enkrat toliko kolikor znaša državni dolg. Pa zato cerkev ne plačuje nobe-nega davka, navzlic temu da je v de-želi 35 tisoč cerkev in samostanov!

Samostani delajo povrh tega še umazano konkurenco vsem obrtnikom in onim, ki so vezani na življenje od svojih rok. Saj razpolagajo s ceneni-mi in slepo udanimi delovnimi silami, ka-tere umejo izvrstno izrabiti. Bivši fran-coski minister Pelletan pripoveduje o tem sledeče: Organizacija samostanov je povsem moderna in tovarniška, tu se osredotočuje vse gospodarsko živ-ljenje. V samostanu se izdeluje vse, karkoli si kdo poželi. Te pobožne tvor-

nice, ki izdelujejo tudi najbolj sumljive predmete, morejo vsakogar uničiti. Za njih delajo tudi otroci, kateri so izro-čeni samostanom v vzgojo in katerim dajejo komaj toliko hrane, da ne pogi-nejo od gladi. Lovi na dedščine so zelo v rabi; celo rimski papež, ubogi vatikanski jetnik, je dobil v poslednjih 5 letih iz siromašne Španjolske 4007 dedščin v znesku 83 milijonov kron! Zato pa se ne smemo čuditi, da se iz dežele vsako leto izseli na tisoče ljudi, l. 1907 n. pr. 125 tisoč!

A razmere v Španiji se še dolgo ne bodo izboljšale. Vsaj ne počasno napredujočim, mirnim potom.

Politična kronika.

o „Temps“ o parlamentarni situaciji v Avstriji. Šef za tujezemske rubrike v „Tempsu“ Trarieux se ukvarja v dolgem članku s parlamentarno situacijo v Avstriji, katera je nastala v našem državnem zboru po češki in slov. (?) obstrukciji. Glasovanje, potem katerega se je sprejela prememba poslovnika, je zgodovinske važnosti. V prvi vrsti je to zasluga dr. Kramářeva, kateri je stavil svoj predlog tako, da je bil sprejet z večino glasov. — Dr. Kramářevi zmagi je dosti pripomoglo glasovanje 96 kršč. socialnih poslancev, kajti v posebno za to odrejeni seji so sklenili zadnji glasovati za dr. Kramářev predlog in s tem je bila ob enem predlogu zasigurana dvetretjin-ska večina. „Temps“ izvaja dalje, da sodijo komentari nemških časopisov zelo pesimistično. Ne da se tajiti, piše „Temps“, da je avstrijska nemška libe-ralna stranka, katera že umira celih 30 let, z zadnjim glasovanjem zadobila svoj poslednji udarec. Bila bi velika napaka, nemško supremacijo v Avstriji

LISTEK.

Baronica Vaughan.

V dnevih, ko se je nagibalo h koncu ljubeznisito življenje belgijskega kralja Leopolda, so zelo pogosto ime-novali neko žensko, baronico Vaughan. Ona je bila edina, ki je lahko razven zdravnikov, strežnikov in kraljevega zaupnika barona Goffineta vsak čas pristopila h kraljevi postelji. Ona je tudi bila, ki so jo poklicali k mrtvemu kralju prej ko vse druge sorodnike.

Kdo je pravzaprav ta baronica in kaj je? Kot dekle se je ona pisala Karolina Lacroix, bila je omožena z nekim Durieuom in se je ločila po-stavno od njega še le, ko se je kralju zazdelo do nje. Začetek njene karijere ni bil nikoli popolnoma razjasnjen. Ne-kateri zatrjujejo, da je ona najprej v nekem pariškem tingeltanglu obrnila s svojimi zapeljivimi mičnostmi pozor-nost kralja na se, drugi pa pravijo, da je bila natakarka pri pipi in da je bila kot taka tudi v Kolinu na Nemškem. Izšla je pa, to je dokazano, iz belgijskega mesta Löwen, kjer je bil njen oče vratar.

Najprej je bila baronica Vaughan kraljeva ljubica. Početkom leta 1905 se je pa raznesel glas, da se je kralj z njo poročil v domači kapelici v Lak-kenu, ali kakor so drugi trdili v neki francoski cerkvi, seveda — „morga-natski“. A še le zadnje dni so postali ti glasovi tako trdni, da je pač vero-jetna cerkvena zaroka. Kralj je bil namreč vedno nenavadno redkobeseden, če se je govorilo o rodbinskih raz-merah in je tudi, če je govoril s svo-jimi zaupniki in prijatelji, obrnil tako besedo vedno na drugo stran. Edina opora, na kateri sloni trditev o cerk-veni poroki, je izjava njegovega duš-nega pastirja, ki se je baje nekoč čudno izrazil o kraljevem razmerju s baronico v Lackenu. Kralj je baje razgnal duhovniku vse pomisleke z be-sedami: „Monsieur, bodite brez skrbi, prilagodil sem se cerkvenim zapovedim.“

Nekako potrdil je te besede še le zadnje dni župnik v Lackenu, ki se je izrazil napram sotrudniku pariškega „Soir“ tako, da je oni lahko nepo-sredno sklepal na poroko. Župnik je namreč potrdil, da je bila baronica navzoča, ko je kralj prejemal zakra-mente. Pristavil je, da lahko zagovarja svoje sveto opravilo, ki se je godilo

ob prisotnosti baronice, ker se je prej zagotovil, da je bila baronica „legi-timna“ žena kraljeva in je torej smela biti navzoča v svetem trenutku. Župnik je hotel s tem gotovo potrditi nadaljnje poročilo „Soira“, da je kraljev zakon z baronico sklenjen cerkveno in ka-nonsko, torej pravilen.

Gotovost je prišla v zadevo še le, ko se je po kraljevi smrti papežev nuncij potegnil za baronico in se pro-tivil, da bi jo iztirali iz Belgije. Po-kazalo se je, da papež priznava zakon, ki se je, kakor se v najnovejšem času govori, sklenil v San Remo. Državno-pravnih posledic za Belgijo ta zakon seveda nima. Kajti v Italiji je za ve-ljaven zakon potrebna civilna poroka že od leta 1871 in le v republiki San Marino samo cerkveno sklenjeni za-koni so tudi civilno veljavni. Kraljev zakon je torej eo ipso neveljaven, ker so le oni od Belgijcev in med Bel-gijci v inozemstvu sklenjeni zakoni veljavni, ki jih odobri in prizna po-slanik.

Belgijci in izlasti kraljevi sorod-niki so kralja radi njegovega zakona vedno grdo gledali. To je bil tudi vzrok, da ni nobeden hotel zadnje dni k njihovi postelji, ker se ni hotel sniti

z baronico, ki je bila vedno pri njem. V gradu pa baronica ni stanovala s kraljem, pač pa jej je dal postaviti kralj v bližini krasno vilo, ki je bila z gradom v Lackenu s hodnikom zve-zana. Najmanj pa se je prejšnje čase še dopadlo prebivalcem v Bruselju, da je smel baronico Vaughan, ko je še bila samo kraljeva ljubica, večkrat obiskati njen ločeni mož Durieux, ki so ga poznali kot moža z nesimpatično preteklostjo. Ko je že postal škandal le prevelik, se je preselila kot baro-nica v grad Lormoy pri Parizu, ki jej ga je bil kupil kralj, dokler jej ni poklonil drugega grada Balaincourt v departementu Seine-et-Oise. To je pravi pravcati raj. Perivoji merijo 95 ha in krasijo jih starodavna drevesa, jezera, potočiči, studenci in bajne trate. Tu je baronica rodila kralju dva sina, katerima je kralj dal naslov grofov Teronerenskih po vasi Teroneren pri Bruselju. Grofa Limburška nista smela postati, ker se je plemstvo protivilo.

Sedaj gre baroničin roman, ki mora biti gotovo lepa in duhovita, da je znala toliko let vezati razuzdanega kralja na se, h koncu. Imenovali jo bodo še v pravdi radi kraljeve za-puščine.

spojiti z usodo ravno iste stranke. — Izmed 516 poslancev v avstrijskem državnem zboru je 233 nemških. Ker Poljaki nikdar ne pojdejo v eni črti s Čehi napram Nemcem, se ne more govoriti o slovanski večini, katera bode obvladala nemško manjšino. Napram takim razmeram je konec obstrukcije najprimernejši izid. „Temps“ sodi, da pride kmalu do rekonstrukcije kabineta Bienenrth in kakega koalicijskega ministerstva, v katerem bodejo imeli Slovani z Nemci enako zastopstvo. Novo ministerstvo, piše „Temps“, bode skušalo pomiriti Nemce in prememba poslovnika, povzročena po Čehih in Slovencih, bo imela za slednje zopet slabe posledice.

o Kdo je falzifikator Friedjungovih dokumentov? Glede tega pišejo „Nar. listy“, se da mnogo domnevati. Že dolgo se je pisalo, da ima v tej precej nečisti stvari prste svoje baron Rauch, kateri je tudi radi tega šel iz Zagreba. V Belemgradu se tudi o drugi osebi govori. Že nekoliko mesecev je temu, odkar je belgrajska policija zaprla avstrijskega podanika Alfreda Müllerja radi vohunstva, katero je izvršila ta oseba za avstrijsko vlado. Müller je bil obsojen na 15 let ječe. Sam je pripoznal, da je v Srbiji vohunil; pripomnil je temu, da je predal avstrijski vladi stvari, ki bodo njej poprej v škodo kot v korist. Srbska vlada hoče v novo zaslišati Müllerja in misli, da se ji posreči imenovati falzifikatorja „historičnih“ dokumentov Friedjungovih.

o Lukacseve težave. Preteklo je že nekaj dni od tega, kar je imenovan dr. Lukacs za novega ogrskega ministerskega predsednika — a se še danes ne ve, se mu li posreči sestavitev ministerstva ali ne. Gotovo je sedaj, da cesar ni dal dosedaj nobene koncesije glede samostojne ogr. banke; to je pa glavna zahteva Justhove skupine. Včeraj so se vršila nadaljna pogajanja; Justhovci delajo nove težave, ker zahtevajo za se ministra za notranje zadeve. Pri volitvah je namreč to na Ogrskem prevažno mesto. Kosuthovci pa zahtevajo za se 3 portfelje in 3 državne tajnike, čemur se tudi Justhovci ustavljajo. Ako ne pride do sporazuma, hoče Lukacs državni zbor razpustiti.

Drobne politične novice.

Iz slovanskega juga. Prihodnje dni se pričnejo predavanja glede trg. pogodbe s Srbijo. Sliši se, da Avstrija ne namerava dovoliti uvoza srbskega mesa. — Iz Cetinja poročajo, da namerava min. predsednik Tomanovič vsled spora s princem Mirkom odstopiti.

Dnevna kronika.

a Poštenjačina dr. Frank, ki ga naši klerikalci tako ljubijo, je zopet za škandalček bogatejši. Ko je imel svoj čas posredovati v zadevi prodaje veleposestva Bosilje s strani grofice Nugent, je dobil kupnino v roke, da jo odpošlje nekemu bančnemu zavodu na Dunaj. On je res odposlal, a za 30.000 kron premalo. Ta svota je šla v njegov žep. Grofica Nugent je vložila proti njemu kazensko in disciplinarno ovadbo. To je bilo pred več meseci, a dr. Frank — še danes ni v preiskavi.

a „Hrvatski Dom“. V Sarajevem se je iz zastopnikov vseh hrvatskih društev osnoval odbor, ki je ustanovil društvo „Hrvatski Dom“, katerega naloga je postaviti skupno hišo za vse sarajevske Hrvate. Vlada je pravila novega društva potrdila.

a „Hrvatska Zadrúžna banka“ v Sarajevem bo v kratkem osnovana in sicer za začetek s skromnim kapitalom 100.000 K. Polovico te svote prispeva „Hrvatska poljedelska banka v Zagrebu.“

a Za ravnatelja „Hrvatske poljedelske banke“ v Zagrebu je v zadnji seji vodstva izvoljen g. Josip Cvetko, dozdajni prokurist in knjigovodja.

a Nemška nedoslednost. Pribili smo svoj čas, s kako vehemenco so se alpski nemški časopisi vrgli v boj proti naši zahtevi po podržavljenju ljudskega šolstva. Glasilo nemških agrarcev na Češkem „Deutsches Agrarblatt“ pa se v svoji zadnji številki toplo zavzema za podržavljenje in navaja tudi besede, ki jih je 1. aprila t. l. v specialni komisiji gosposke zbornice spregovoril eden prvoboritelj avstrijskih Nemcev, dr. Eppinger: „Največja finančna razbremenitev (dežel) bi pa bila prevzeteljstva ljudskega šolstva v državno upravo. Ta prehod bi se, da bi ne povzročil prevelikih stroškov, lahko zvršil stopnjema“. Pri kom naj zdaj iščemo „pravi nemški program“? Ali pri alpskih renegatih, ki slutijo, da ljudska šola v državni upravi ne bi več slepo služila njih ponemčevalnim tendencam, ali pa pri nemških politikih češke dežele, ki se jim tudi ne sme odrekati nemškega fanatizma?

a Svetovni jezik. V splitski „Slobodi“ neki dr. J. S. razpravlja o problemu svetovnega jezika ter kako so se volapük, esperanto, isto in Universal neverjetno naglo vrstili drugi za drugim, da je osobito esperanto bil naglo izrinjen po še novjšem svetovnem jeziku dr. Molenaara, universal imenovanem. Splošno se sodi, da se bo od strani učenjakov sprejel universal. Esperanto je torej že pokopan.

a Železniška nesreča pri Uberskem Preiskava o vzroku nesreče je dognala, da je uradnik kratkoma na prihajajoči brzovlak pozabil. Okrajno sodišče v Pardubicah je že pričelo proti njemu preiskavo zaradi prestopka proti varnosti življenja (§§ 335 in 337). — Ker so še nekateri vsled ran umrli, znaša število žrtev sedaj 16. — V krogih železniških uslužbencev se toži, da je na postajah državne železniške družbe premalo uradnikov in uslužbencev — odtod toliko nesreč. Posl. Bufival je že naznanil, da bode v tej zadevi v drž. zboru nastopil. — Ranjencev menda ne bode več pomrlo; njih stanje se boljša. Železniško ravnateljstvo je dalo bolnišnici 1200 kron za zboljšanje hrane ranjencev. — Prvi bode danes izmed ponesrečencev pokopan tovarnar Krejcar. — Neki čevljar Ter se je pri nesreči tako prestrašil, da je zblaznel.

a Narodni listy so sedaj končno prodani. Služili bodo od 1. jan. 1910 zopet mladočeški politiki. Združijo se baje z „Den“-om. Na čelu novemu konsorciju za „Nar. listy“ stojita dr. Krámař in Maštálka.

Štajerske novice.

o Nabiralne pole za naročnike „Narodnega Dnevnika“ naj nam zaupniki čim preje pošljejo v Celje, da se olajša delo v upravnistvu. Kdor še ni v tem oziru ničesar storil, naj se podviza in se potruži, da bode „Nar. Dnevnik“ čim bolj razširjen!

a 1063 novih naročnikov so pridobili socijaldemokratski zaupniki v 6 okrajih Gradca ter v Göttingu, Puntigamu, Andritz in Eggenbergu za strankini dnevnik „Arbeiterwille“ v enem samem takozvanem „rdečem tednu“. Somišljeniki, to se imenuje strankarska požrtvovalnost in navdušenost! Posnemajte! Teden ob Novem letu bodi posvečen našemu časopisu, bodi naš „beli teden“!

a Članek o pooblastilnem zakonu, katerega je priobčil „Nar. Dnevnik“ v ilustracijo klerikalne farbarije ljudstva, je težko obležal klerikalcem v želodcu. Sedaj skušajo svoje brunne dušice prepričati, da smo mi zasmehovali njihove poslance. Žalostno, ako klerikalci mislijo, da se njihove poslance zasmehuje, ako se jih spominja na njihove lastne obljube in strankine sklepe! Ali imajo v klerikalni stranki vse to samo za slepilo volilcev in ne kot pravec za resno delo? Prijetno seveda ni, če bodo volilci sedaj uvideli, da Slovenski klub

v državnem zboru ni ravno najmočnejši in najuglednejši in da na njegove obljube in jamstvo ni bogve kaj dati. Demagogija se povsod sama kaznuje!

a O značajnosti se je pričelo marsikaj sanjati mariborski „Straži“. Ker je „Straža“ tako zelo veren in strogo kršanski list, bi se naj tudi v svojem koprnenju po značajnosti držala znanega evangelijskega pravila in bi najprej opomnila svoje najožje pristaše in prijatelje na značajnost. Tu bi bil n. pr. Cenčič, čegar šentlenartske lovorike so skrbno spravljene v sodnih spisih; nadalje čarostrelec Roškar, potem Vrstovšek, ki je še pred nekaj leti imenoval Korošca v „Domovini“ hinavca itd. Iztrgajte najprej bruno iz lastnega očesa, potem iščite pezdiranje v tujih!

a Posojilništvo. Kakor smo sigurno pričakovali, tako se je zgodilo. Pod tem naslovom namreč pretaka v današnji „Straži“ znani zadrúžni veleum „pod“ in „nad“ britke kroko-dilove solze nad onimi starimi slovenskimi posojilnicami, ki se dosedaj vzlic vsem mamljivim in lažnjivim obljubam njegovim in njegovih zvestih niso pustile zapeljati, ampak hodijo svoja poštena pota enako, kakor to delajo že deset in dvajsetletja, in kakor so delale takrat, ko ti novodobni zadrúžni osrečevalci vsi skupaj niso še znali šteti niti do 5. Kakor kak mešetar se revše pridruša po „Straži“ nad posojilnicami in njihovimi odbori, češ „le pejte ga noter“ v našo mariborsko filijalko ljubljanske klerikalne Zadrúžne Zveze, kajti le tukaj se bode kaj naučili, tukaj bode odrešene, vsaj le Hohnjec, Somrek, Korošec, Fink, Roškar, Pišek in pa „nad“ Pušenjak razumejo zadrúžništvo, Celjani pa so od muh, zlasti še vsi tisti, ki so pred 30 in več leti snovali prve zadrúge in orali ledino. Kajpada ne sme priznati fante tudi celjski Zadrúžni Zvezi, kjer se je naučilo prvi zadrúžni a b c in lop po odboru in prvem njegovem podporniku in učitelju. Pa kaj to de, vsaj namen posvečuje sredstvo, no in pa tako-le pristno katoliško je pa tudi. Da „Stražar“ laže, tendenciozno zavija meče vse skup v en koš, Zadrúžno Zvezo, naše časopise etc. etc., to ga pri izvrševanju njegove novoletne lopovščine nič ne moti. Za nas pa bi se hoteli spuščati z dopisunom v polemiko, zaradi tega — pika. No, pa vendar smo radovedni koliko kalinov se bode ujelo na to prozorno preračunano vado?

o Opozarjamo somišljenike še enkrat na določbe štolninskega zakona, ki izhajajo v Narodnem listu. Širite jih in navajajte naše kmečko ljudstvo k temu, da se ne bode dalo več izkoriščati! Povejte tudi ljudem, da je priobčevanje teh določb eden glavnih vzrokov gonje proti našemu časopisu.

a Gostilničarsko zborovanje proti zvišanju dež. doklad na pivo, ki se je vršilo včeraj v Avinih dvoranah v Gradcu, je bilo zelo dobro obiskano; zlasti so bili mnogoštevilno navzoči gostilničarji z dežele. Sklenil se je zelo oster ugovor proti vsakemu zvišanju davščin na pivo. Posl. Kaan in Einspinner sta bila mnenja, da se bode v dež. zboru glasovalo o zvišanju dež. doklad na pivo 29. ali 30. decembra. Rezultat glasovanja ni gotov, šlo se bode za vsak glas, ker mnogi kmečki poslanci ne nasprotujejo zvišanju davka na pivo.

a Podpora po suši. Naše podatke o delovanju klerikalnih poslancev za podporo po suši potrjuje tudi „Sloga“. „Straža“ skuša s prav nerodnim trdenjem vzdržati svoje trditve in oprati svoje poslance. Zadeva kaže znova

samo, da — Roškarjev in Piškov na Dunaju nihče ne upošteva in nihče ne posluša, zato si tudi mislijo, da je najbolje, ako se nikjer ne prikažejo.

a Zvišanje vseh deželnih doklad bode najprej zadelo meščane. Graško društvo hišnih posestnikov je naznanilo, da takoj zviša najemnino kakor hitro se sklene zvišanje dež. doklad.

Imenovanja pri Južni železnici. Za revidente so imenovani gg. Perko Bernard (Videm), Jugschütz Jurij (Celje), Janc Peter (Poljčane); za adjunkte gg: Sterniša Ivan (Zidanimost), Kitak Ivan (Maribor); za asistente gg: Pinter Mihael (Grobčno), Vičič Ivan (Brežice), Gostič Anton (Pesnica), Majcen Franc (Poljčane), Marinič Josip (Rajhenburg).

a Iz poštne službe. Za oficijala je imenovan poštni asistent A. Paul v Celju. Za poštne oficijanta je imenovan I. Verdnik v Celju. Poštar Perlmoser v Poljčanah je imenovan ad personam za višjega poštarja.

a Silvestrov večer priredi celjska „Čitalnica“ v „Nar. domu“ prihodnji petek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina prosta. Vabljeni so vsi člani celjskih narodnih društev in od njih vpeljani gostje.

a Odkupili so se v prid družbi sv. Cirila in Metoda od božičnih in novoletnih voščil g. I. Prekoršek 2 K, g. B. Rotter 2 K, g. M. Stibler 2 K.

a Opozarjamo ponovno na redni občni zbor „Slovenskega delavskega podpornega društva v Celju“, ki se vrši jutri 29. decembra 1909 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih Graben št. 7. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo društvenega predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Vprašanje obstoja gostilne. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. Z ozirom na veliko važnost občnega zbora vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

a Šivalne tečaje za učiteljice zahteva „Učit. Tovariš“. — To je zelo dobra misel in bi v ljudski šoli imela dekleta veliko več koristi od tega, ako bi se vadila v šivanju kakor pa v različnih luksuznoiznočnih ročnih delih. Teh sicer ni treba popolnoma odpraviti, a glavno mesto bi naj zavzel praktičen pouk v šivanju in krojenju.

a Sokolski dom v Hrastniku. V odboru za zgradbo „Sokolskega doma“ je sporočil član hrastniškega „Sokola“ g. Ferd. Roš, da mu daruje prostor. Z radostjo objavljamo to vest, ki kaže, da smemo upati na uresničenje naše želje. Pri tej priliki pa prosimo vse rodoljube, katerim je ležeče na tem, da ohranimo Hrastnik slovenski, da nas podpirajo z denarnimi prispevki. Na željo prav radi postrežemo s položnicami dolske hranilnice, pošiljajo se pa darovi tudi lahko naravnost na „Sokola“ v Hrastniku. Na zdar!

a Trgovci in obrtniki v Št. Jurju ob J. žel. priredijo dne 6. jan. 1910 ob 7. uri zvečer veselico pri g. Nendlu. Svira kvartet Napolitan. Veselica je v zvezi s srečolovom. Čisti dobiček je namenjen za trgovsko in obrtno nadaljevalno šolo v Št. Jurju ob J. ž. Zato se je nadjati tem obilnejše udeležbe.

a Umrla je v Kozjem ga. Marija Zirngast, soproga odvetnika dr. Zirngasta. Truplo so prepeljali v Beljak na pokop.

a V gosposko zbornico je še poklican kot drugi Štajerc poleg dr. Linka industrijalec Hugo pl. Noot iz Wartberga v Muricodolski dolini. Noot je med drugim tudi predsednik kranjske industrijske družbe. — Poleg Golla je poklican v gosposko zbornico še Čeh Horbaczewski in Poljaka Goluchowski in Korytowski.

a Iz Maribora. V Leitersbergu je obolelo več otrok na legarju. Gostilna Alvis je zatvorjena, ker so oboleli otroci gostilničarja in dr. Povaleja.

z Gočova pri Sv. Lenartu v Slov. gor. „Straži“ in na dopise njenega člankarja od nas v odgovor toliko, da me ne morejo žaliti napadi od oseb, ki s svojo preteklostjo in žalostno sedajnostjo še nadkričuje „Stražine“ urednike. G. Ignac, kdor nosi toliko masla na glavi, da se mu še pri borem zimskem solnca lahko raztopi, naj mirno pod tujo streho v zapečku sedi. Kaj ne?! — Gospodje pri „Straži“ pa si naj ne belijo glav s spodmikanjem županskih stolcev. Usoda mi je hvala Bogu naklonila mnogo prijetnejšega in zabavnejšega dela. — Kar se pa mojega političnega mišljenja tiče, se „Stražinega“ lajanja ne bom ustrašil. Upam le, da vsled svoje velike vernosti in pravcoljivosti vsaj psovali več ne boste. „Franček“ sem že davno odrasel. Javim Vam svoj naslov ter se nadalje za Vaše osebno psovanje ne bom zmenil. Franc Kramberger, veleposestnik v Gočovi, p. Sv. Lenart Slov. gor.

z Gočova pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Uganka: „Zakaj je naša občina občinske doklade za l. 1910 za polovico znižala?“ Odgovor: Zato ker so leta 1910 občinske volitve! — Bivši „Verkehrsbeamter“, sedanjí občinski tajnik, sicer pravijo, da zaradi suše. Pa glejte, lani l. 1908 smo imeli mnogo večjo sušo, letos 1909 pa za polovico večje doklade. Vam pač ne gre čisto gladko, kaj? Pa nič ne de, le tolažite se! Bodete jih že nalovili! Samo pazite, da Vam kateri svetovalec kot agitator vsled prevelike „abstinence“ v Dervanjo ne pade. To bi bila nesreča!

z Sv. Lenart v Slovenskih gor. Gočovski kmetje Roškarjevega kalibra so res „narodni“. Ko so pretečeno leto tožili Želarje, so se dali zastopati po nemškem odvetniku dr. Plachkiju iz Ptujja. No, g. župan Kronvogel, kje pa je takrat bila vaša narodnost?

z Iz šentlenarčkega okraja. Klerikalizem izgublja pri nas tla. To se vidi jasno iz delovanja naših zvezarjev, ki so se spustili v osebni boj, namesto da bi se bojevali za stvar. Vse njih delovanje je bilo doslej piškavo ter prazne obljube. To hočemo v bodoče tudi dokazati. Izzivati ste nas začeli, rodni bratje — evo vam boja! Proč s krinko, od zavodov in zastopov odvisni „kmetje“ (!). Proč falirani študentje, ki bi radi bili naši gospodarji pri zavodih in zastopih! Narodnjaki na dan, dan osvete se bliža!

d V Framu se priredi dne 6. jan. 1910 „Moč uniforme“, burka v III. dejanjih s petjem, spisal J. Štoka, vglasbil J. O. Vogrič, na katero tem potom ponovno opozarjamo! Začetek pol 4. popoldan.

u Iz Maribora. Dne 24. grudpa priredili ste podružnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ in „Slov. kršč. socialna zveza“ skupno božičnico za šolsko mladež v Studencih. Vdeležilo se je božičnice toliko otrok, starišev in gostov, da je bila Nekrepova gostilna natlačena.

Vspored je bil sicer priprost, pa tembolj zanimiv. Otrokom namenjeni nagovor je bil izvrsten in segel vsem do srca, le žal, da ne slišimo dotičnega gospoda večkrat v Studencih. Za deklamiranje in petje otrok je bil prostor skrajno nengoden, pa vključ temu

so izvedli naši majhni svojo nalogo popolnoma dobro in zaslužili občno pohvalo. Veliko smeja je povzročila burka „Narobe svet“, ki se je morala ponavljati. Obdarovanih je bilo čez 200 otrok.

V obče je bil ves prizor zelo ginstiv in povzročil na poslušalce mogočen vtis. Marsiktero oko je zasolželo, in zakaj tudi ne? Saj so smatrali naši narodni nasprotniki še komaj pred pol letom vse te otročiče kot svoj plen. In danes je tako rekoč zasijala nad božičnim drevesom zvezda, ki popelje vse te majhne v naročje mile naše matere Slovenije. Dal Bog, da bi se naše upanje tudi vresničilo!

Z veseljem konstatiramo, da je božičnica dosegla popolnoma svoj namen in želimo, da bi Mariborčani tudi v prihodnje tako delovali, ker le na ta način zamoremo kaj doseči.

Kranjske novice.

o Kranjski deželni zbor se snide danes ob 4. uri pop.

o Kranjski deželni odbor priredi to zimo 15 tri- do štiridnevni poljudnih kmetijskih tečajev po vseh delih dežele.

o Denuncijantstvo za razne klerikalne poglavarje se je kar sistematično nvedlo na sred. šolah na Kranjskem zoper napredno dijaštvo. — Lep naraščaj se bo vzgojil pod klerikalno strahovlado!

o Društvo slov. trgovskih potnikov v Ljubljani je na svojem I. rednem občnem zboru v nedeljo 26. t. m. izvolilo predsednikom g. V. Dolničarja. Sklenilo se je delati na ustanovitve zveze vseh slov. trgovskih društev.

o I. zbor kranjskih čevljarjev se je v nedeljo ob lepi udeležbi vršil v Ljubljani.

o „Slov. Šolska Matica“ ima IV. občni zbor danes 28. t. m. v Ljubljani.

o Društvo zdravnikov na Kranjskem ima danes 18. t. m. svoj redni občni zbor.

o Imenovanja pri Južni železnici. Imenovani so za revidente: gg. Tomec Vladimir, Ljubljana, Pregelj Alojz, Trst. Za adjunkte: gg. Podboj Ivan, Rakek, Premron Vladimir, Trst, Jernejec Peter, Ljubljana, Kofler Hugon, Zalog, Suhadobnik Ivan, Beljak, Stepančič Fran, Beljak, Stefančič Fr., Postojna, Šiška Anton, Ljubljana, Tancig Egon, Opatija, Medič Fran, Nabrežina, Košmerl Ivan, Borovnica, Walland Josip, Ljubljana, Valenta Vladimir, Trst. Za asistente: gg. Stergar Stanislav, Sežana, Šegula Rudolf, Litija, Ilešič Jurij, Trnovo-Bistrica, Sobotka Fran, Sežana, Černe Josip, Zagorje, Vtičar Anton, Postojna, Pustoslavšek Fran, Litija, Kapral Fran, Št. Peter.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Pogajanja po Novem letu.

v Praga, 28. dec. Listi poročajo, da se bo začel Bienenrth takoj po Novem letu pogajati z vodilnimi politikimi glede delovnega program in delovne večine v državni zbornici. Obenem se

bodo vršili dogovori glede rekonstrukcije kabineta in delazmožnosti češkega deželnega zbora.

Masaryk o premeni avstrijske politike na slovanskem jugu.

v Praga, 28. dec. Masaryk piše v „Union“-ki o izidu Friedjungovega procesa sledeče: Prepričan sem, da ne bode izid procesa še bolj pa dokazilno gradivo prav nič škodovalo srbo-hrvatski koaliciji temveč ravno nasprotno. Že iz glasov različnih avstrijskih listov je razvidno, da se je javno mnenje napram Jugoslovanom dokaj spremenilo in da se pričakuje drugačno politiko proti Jugoslovanom in celemu Balkanu. Jaz si tudi ne morem predstavljati, zakaj bi vodilni dunajski krogi podpirali samo madžarskim namenom služečo dunajsko politiko. Avstrija lahko na jugu pridobi mnogo za se, gre samo za to, da sedanji ugoden moment dobro izrabi.

Tolstoj nevarno zbolel?

Petrograd, 28. dec. Iz Moskve poročajo brzojavno, da je Tolstoj nenadoma težko obolel. Vročina je naenkrat narasla na 40°.

Lukacsevo poslanstvo.

v Budimpešta, 28. dec. Oficijelno glasilo neodvisne stranke „Budapest“ pravi na temelju dobrih informacij, da Lukacs ni prinesel iz Dunaja obljube za samostojno banko.

v Budimpešta, 28. dec. „Pesti Hir-lap“ poroča, da obsega Lukacsev program sledeče točke: 1. Dvamesečno indennitetu. 2. Med tem časom se pripravi redni državni proračun in volilna reforma. Snidejo se v tem času tudi delegacije in dovolijo stroške za armado in aneksijo. Trgovinska pogodba z Rumunijo se uveljavi odredbenim potom. 3. Po teh dveh mesecih se pričnejo razprave o proračunu in o volilni reformi. 4. Po treh mesecih, najkasneje do julija ali avgusta mora biti volilna reforma pod streho. 5. V septembru se vrše na temelju volilne reforme nove volitve. 6. Do decembra l. 1910 se naj potem ogrski državni zbor odloči glede volilne reforme. 7. Cesar ne da nobenc izjave glede samostojne ogrske banke.

Železniška nesreča pri Uherskem.

o Uhersko, 28. dec. Pri okrožnem sodišču v Chrudimu (ne v Pardubicah) je vloženih že cela vrsta tožb različnih potnikov za odškodnino vsled poškodovanj po nesreči.

o Pardubice, 28. dec. Preiskovalni sodnik je spravil v preiskavo tudi vse osobje tovrnega vlaka, katero bi moralo takoj, ko je bil naznanjen odhod brzovlaka iz Pardubic, spraviti tovrni vlak na pravi tir. Akoravno je vedelo celo osobje, da se pripelje ob pol 10. uri praški brzovlak, se vendar ni dalo nobeno povelje, da se tovrni vlak pravočasno spravi na postranski tir. Osobje je šlo celo v kolodvorsko poslopje in pustilo vlak stati.

Velike povodnji v severni Španiji in na Portugalskem.

o Lizbona, 28. dec. Tukaj cenijo škodo, katero imajo samo oporiski meščani vsled povodnji ob reki Duro, nad 36 milijonov kron. Ljudi je poginilo v valovih do 500.

Štajerski deželni zbor.

z Gradec, 28. dec. V dež. zboru se je danes med drugim razpravljalo o

spodnještajerskem železniškem vprašanju. Deželni odbor je predlagal, naj se sprejme v znano vladno predlogo o lokalnih železnicah podaljšanje vzhodnoštajerske železnice od Fehringa do Radgone. Nato je stavil posl. Ornig predlog, naj se zahteva od vlade podaljšanje te proge čez Ptuj in Rogatec v Brežice. Temu predlogu se je pridružil dež. posl. dr. Jankovič. Einspinner se je protivil in zahteval, da se naj sprejme v besedilo besedica „pozneje“, tako da bi torej bila železnica čez Slovenske gorice in po Sotelski dolini zopet odgodena! Temu se je najodločnejše uprl dež. posl. dr. Kukovec. Po dolgem pričkanju semintja je došlo do glasovanja in je Einspinner propadel s svojim spodnještajerskim Slovencem sovražnim predlogom.

Sklenilo se je s 27 proti 25 glasom, da se od vlade zahteva, naj sprejme v zakonsko predlogo o novih lokalnih železnicah, ki pride v državnem zboru do razprave, tudi podaljšanje druge štajerske zveze z Dunajem od Fehringa čez Radgono, Ptuj in Rogatec do Brežic.

d Gradec, 28. dec. Jutri pride v deželnem zboru do razprave predlog, naj bi se zemljišča ob državni cesti pri Celju, na katerem stoji Stodentenheim, Jarmerjeva vila in katerega obsega takozvani Maksimilijanum odcepilo od okoliške občine in pridružilo — mestni občini celjski. O tej stvari se bode oglašil k besedi dež. posl. dr. Kukovec.

d Gradec, 28. dec. Predlog deželnega odbora, da se zviša zvišanje dež. doklade na pivo, se je po prvem čitanju odkazal odseku. Došlo je že danes od socialistične strani do burnega ugovora. O predlogu se bode glasovalo še pred Novim letom in se bode šlo za zelo malo diferenco pri glasovanju.

d Gradec, 28. dec. Deželni zbor bode zasedal še celi mesec januar.

Tržne cene.

27. decembra.

Dunaj. Borza za poljedel-ske produkte. Poročila iz inozemstva niso poživila kupčije. Došlo je le do malega prometa. Tendencia je bila slaba, pšenica se je za 5 vin. pocenila. Rž se je držala pri slabi kupčiji, glede ječmena, ovsa in nove koruze je ostalo pri starem.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 35[—] do K 35^{3/4}, za jan.-marec K 35[—] do K 35^{3/4}. Tendencia: mirna.

Sladkor, Praga. Surovi sladkor prompt K 2830, nova kampanja kron 2460. — Tendencia mirna. Vreme: milo.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 148 do 149 v. mlade težke 155 do 156 vin., mlade, srednje 155 do 156 v, mlade, lahke 146—150 vin. zaloga 22.298 komadov. Prignano 258 komadov, odgnano 374. Ostalo torej 22.182 komadov. Tendencia mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'92, pšenica za oktober K 11'77, pšenica za maj K 13'77, rž za april 9'86, rž za oktober K 8'85, oves za april 7'59, oves za oktober K —, koruza za maj 6'65, ogrščica za avgust 13'60: Pšenica se malo ponuja, kupuje tudi malo, tendencia je splošno mirna. Vreme megleno.

Darujte za Nar. sklad!

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

Društvene vesti.

a Občni zbor „Kluba slovenskih naprednih akademikov“ v Celju se vrši v četrtek, dne 30. t. m., ob 8. uri zvečer v rudeči sobi „Narodnega doma“ v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo odbornikov. 4. Poročilo revizorjev. 5. Poročilo o narodni zbirki. 6. Volitve. 7. Slučajnosti. Slovenski gostje dobrodošli!

a Vabilo na glavni zbor „Posav. plan. podružnice“ vrše se v Rajhenburgu popoldan dne 9. januarja 1910 ob 3. uri v prostorih gostilne Unschuld. 1. Pozdrav zborovalcev po načelniku. 2. Tajnikovo poročilo o podružničnem delovanju v letu 1909. 3. Blagajnikovo poročilo o stanju blagajne. 4. Vpisovanje članov in plačevanje udnine. 5. Naročevanje „Planin. Vestnika“. 6. Nasveti in predlogi. 7. Izvolitev novega odbora za dobo 3 let. 8. Prosta zabava in „Plan. ples“ s podajanjem. Za mnogobrojno udeležitev se priporoča odbor.

Darujte za Narodni sklad!

Hiša naprodaj.

V Sevnici je pritlična hiša z dobro kletjo, lepim vrtom, kakor tudi z govejim in svinjskim hlevom iz rodbinskih ozirov takoj naprodaj. — Trg Sevnica je lep, ima krasno okolico ter živahen promet. Pogoji jako ugodni. Več pove **Miha Črnuš**, posestnik in kovač v Sevnici. 637 1

RAZGLAS.

C. kr. okrožna kot trgovska sodnija v Celju je dovolila dne 9. decembra 1909 št. 549/9, Gen. I. 276 razpust in likvidacijo „Kmetijske zadruge, vknjižene zadruge z omejenim poroštvo v Slovenjgradcu“.

Likvidator je g. Jakob Vrečko v Slovenjgradcu in njegov namestnik Franc Verdnik v Šmartnem.

Upniki zadruge se pozivljejo, da se do 1. febr. 1910 pri likvidatorju oglase.

Poziv.*

V št. 45. „Štajerca“ napada me nekdo v dopisu iz Hrastnika, da sem goljufal „Zakup užitninskega davka“ (čegar načelnik sem že 32 let), južno železnico in finančno upravo. Vsled tega pozivljamo javno vsacega, kdor mi more dokazati goljufijo naj me takoj tira pred sodnika. Dotičnega dopisnika pa še posebej pozivljamo, da, ako je mož poštenjak, da mi v teku osemih dni naznani svoje ime, in dokaže svoje trditve, da bodem vedel, s kom imam opraviti, in da ga zamorem tirati pred sodnika. Ako tega ne stori, ga javno imenujem podlega lažnjivca in obrekovalca.

Ako pa kdo pričakuje, da se bodem jaz ravsar z listom „Štajerc“, se jako moti, ker omenjeni list mene sploh žaliti ne more.

HRASTNIK, dne 25. grudna 1909.
Ferdinand Roš.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Za novoletna darila

priporoča

edina narodna trgovina s čevlji
Štefan Strašek v Celju

svojo bogato zalogo vsakovrstnih čevljev in galoš za dame in gospode, kakor tudi za otroke v najfinjši izpeljavi. Cené nizke. Postrežba solidna in točna. — Kdor si kupi blago za 10 K, dobi en par domačih čevljev zastonj!

Notar dr. Barle v Kozjem
sprejme

kandidata
(tudi začetnika) oziroma
koncipijenta.

Vstop in plača po dogovoru

~~~~~

Izšel je priljubljeni peti najpopolnejši letnik

~~~~~ **koledar** ~~~~~
za kmetovalca.

Noben kmetovalec, trgovec in gospodar naj ne bo brez tega praktičnega koledarja, kateri mu bo v vseh zadevah dober svetovalec. Knjižica je v žepni obliki, ima tudi praktični zapisnik in je vezana v močno usnjeno imitacijo ter velja brez poštnine K 1'60, s poštnino K 1'80. Pri 10 iztisih se da jednega za nameček. Naroča se pri **lv. Bonač-u v Ljubljani.**

Znesek se naj pošlje naprej.

~~~~~

Posojilnica v Framu,
registr. zadruga z neomejeno zavezo.

Razglas.

Posojilnica v Framu obrestuje od 1. prosinca 1910 naprej do preklica **hranilne vloge po 4½%** in plačuje rentni davek kakor dosedaj sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem.

Posojila daje proti pupilarni varnosti po

5%

za hipotekarni kredit po 5½%, na osebni kredit pa po 5½% do 6% zadržnikom.

Posojilnica v Framu uraduje vsak četrtek (če je četrtek praznik, pa v petek) od 8. do 12. ure predpoldne v občinski pisarni.

FRAM, dne 27. grudna 1909.

635 3-1

Ravnateljstvo.

Zvezna trgovina v Celju

priporoča sledeče spise:

Pesmi.

Funtek, Luči	K 1'60
Kršnišnik, Male pesmi za mladino	—24
Mohorčič, Srbske nar. pesmi	—40
Nova pesmarica	1'60

Leposlovni spisi.

Brezovnik A., Zabavnik	1'40
Mlinarjev Janex	—80
Naš dom, I.—VIII. zvezek, broš. po	—50
Madeži in njih snajenje	1'—
Panславismus, broš.	—60
Zbirka domačih zdravil	1'—
Red za šolske sluga	—24
Šolski red	—20
Crosby-Furlani, Tolstoj in njegovo poslanstvo	—60

Izborne butelke

najboljše bizeljske, ljutomerske in konjiške starine priporoča kot zelo primerno božično in novoletno darilo

prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zjamčeno pristna južnoštajerska **namizna vina** najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah. — **Zahtevajte cenike! Prepričajte se z poskušnjo! Obiščite naše kleti v Gaberju** pri Celju („Sokolski dom“), kjer so Vam poskušnje na razpolago!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Pisarna v Celju, Graška cesta šte. 15.

625 8-4